

JACKi

JACKi ZPRAVODAJ

KULTURA ~ SPORT

1/2024

www.jackijablunkov.cz

LUCIE ŽILÁK LABAJOVÁ

Scénografie je velké dobrodružství

více na str. 6

NOVOROČNÍ POSELSTVÍ

Do novoročního poselství patří i jedna věta, kterou čteme v evangeliu: „Do vlastního přišel, ale vlastní jej nepřijali.“ Je to tvrdý výrok, jakoby do vánoční doby nepatřil. Nezastírá však skutečný stav věcí. Kristus je nejen očekávaný, vítaný, přijímaný, ale mnohými lidmi také odmítaný a nepochopený. Apoštolové a evangelisté určitě s bolestí v srdci zaznamenávali tyto věty. Byli smutní z toho, že část vyvoleného národa nepoznala příchod Spasitele. Nepřijali Ježíšovo poselství, odmítli jeho lásku. I my se teď zamysleme nad uvedenou evangelijní větou.

I dnes je Kristus nejen přijímaný, ale i odmítaný. Jak by to mohlo vypadat třeba v dnešní době? Kristus kráčí ulicemi malého městečka a klepe na srdce svých, těch, kteří v dětství přijali křest:

Tu stojí skupinka mladých chlapců a děvčat. Ježíš k nim přistoupí a říká: „Jsem Ježíš, váš bratr. Půjdu s vámi. Přijměte mě mezi vás.“ Mladí hledí udiveně na sebe a říkají. Ježíš? Toho neznáme. Nic jsme o něm neslyšeli. Nikdo nám neřekl, že bychom měli takového bratra. Vymění si mezi sebou pohledy a baví se spokojeně dál.

Ježíš vstoupí do obytného bloku, vyjde do třetího poschodí a zazvoní. Zevnitř je slyšet veselé hlasy. Otevře domácí paní. „Jsem Ježíš Kristus, chtěl bych navštívit vaši rodinu.“...“Promiňte, pane, ale právě máme návštěvu, děti se dívají na televizi a já jsem zaneprázdněná přípravou jídla. Možná jindy, později.“

Přijde k sousedním dveřím. Zazvoní. Klepe. Čeká. Žádná odpověď, asi odcestovali.

Vyjde ven a kráčí ulicí. Stojí tu skupinka mužů. Přistoupí k nim a představí se. „Jsem Ježíš z Nazareta, tesař. Chtěl bych s vámi pracovat, vezmete mě do party? Chlapi se rozpačitě rozhlížejí, nakonec se jeden osmělí a říká: „Víš, my tě známe, víme o tobě. Ale lepší bude, když nás necháš samotné. My přijdeme za tebou určitě o Velikonocích do kostela. Také ti něco řekneme a zazpíváme. To ti musí stačit. A do naší party? To ne, to není pro tebe. Vždyť víš, jak my chlapi mezi sebou mluvíme.“

Ježíš kráčí ulicí a vidí, že před hostincem se baví skupinka lidí. Ale k té se ani neopovází přiblížit. Z dálky slyší, jak proklínají jeho jméno, jak hanobí jeho Otce. A bolestně se ptá. Proč? Proč jste tací k mému Otci i ke mně, vždyť vám přináším pravý život a skutečnou lásku.

Přejde na druhou stranu. Tam se vedou za ruku dva mladí lidé...“Vidím, že se máte rádi. Jsem Ježíš, váš přítel. Půjdu s vámi životem a budu chránit vaši lásku.“ Mladí na chvíli zastaví, podívají se na sebe a děvče prohodí: „Víš, Pane Ježíši, nemusíš jít s námi. Vždyť my se Ti přijdeme ukázat do kostela na svatbu. Ted' by nám tvoje přítomnost byla zbytečná.“

Přijde na kraj městečka. Malé domečky. Zaklepe na dveře. V kuchyňce sedí dva starší lidé. „Jsem Ježíš. Přicházím vás potěšit ve vašem stáří.“ Ale oni jsou vystrašení. „Nepřišel jsi k nám brzy? Vždyť ještě nejsme na smrtelné posteli...“

Na konci ulice je ohrazený prostor a v něm několik pavilonů. Při bráně tabulka: Ústav pro tělesně postižené děti. Ježíš vstoupí do místnosti mezi ně. Nic neříká, jen se usmívá...A děti ho poznají. „To je Ježíš! Budeš si s námi hrát? O čem nám budeš vyprávět?“ „Budu vám vyprávět o svém a vašem Otci. Má vás všechny nesmírně rád. Poslal mě k vám. Mám vám to říci. Chci tu zůstat s vámi. Vezmete mě mezi sebe?“ „Ano, Ježíši, zůstaň s námi.“

Byla to pohádka? Ne, to je skutečný život. Těch Ježíšových zastávek bylo více a jedna byla i u nás. Kdy to bylo? Jak to bylo? Odpovězme si sami v srdci. Končí tím naše uvažování? Ne! Protože evangelium pokračuje slovy: „Těm, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi. A pokud by někdo Ježíše stále odmítal, nepřijal ho a neotevřel mu, stále má možnost. Ježíš kráčí světem dál, klepe na dveře lidských srdcí bez ustání. Přijměme ho. A tehdy budeme moci vyhlásit s evangelistou Janem: „A my jsme uviděli jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.“

**P. Alfréd Volný
farář**

VÝSTAVA OBRAZŮ - JACKi

15.1.2024

V 17:00

Marie Hromádková

13 let

JABLUNKOVSKÁ KNIHOVNA ZA ROK 2023

**618 REGISTROVANÝCH ČTENÁŘŮ
Z TOHO 80% ŽEN**

**NEJMladší ČTENÁŘKY - 4 ROKY
NEJSTARŠÍ ČTENÁŘCE BYLO 90 LET**

**7950 NÁVŠTEVNÍKŮ
VYPŮJČENO 28300 SVAZKŮ
VYPŮJČENO 50 E- KNIH**

**NEJČASTEJŠÍ NAVŠTĚVNOST JE V
PONDĚLÍ, ÚTERÝ A ČTVRTEK**

61 KNIHOVNICKÝCH LEKCÍ PRO ZŠ

11 HRVÝCH ČTENÍ PRO PŘEDŠKOLÁKY

**NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ AKCE
KNIHOVNA V PARKU - 300 NÁVŠTĚVNÍKŮ**

**"CHCETE ZMOUDŘET? MŮJ TV SVĚTE
- OTEVŘETE KNÍŽKU- ČTĚTE" JIŘÍ ŽÁČEK**

GÓROLSKI DZIEDZINY – SHERIDAN W STANIE WYOMING

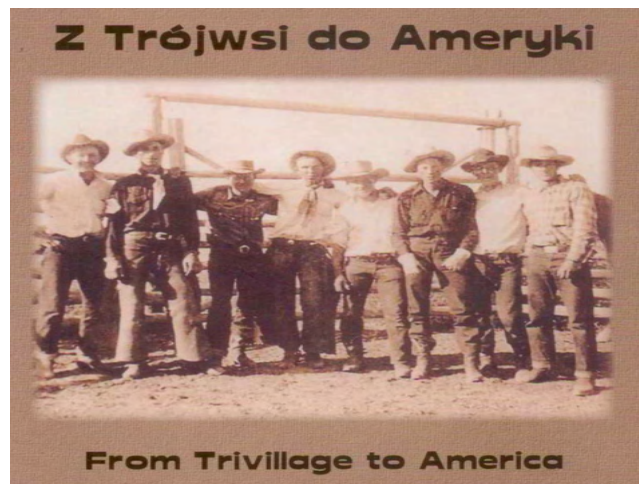
W Sheridan się osiedliło przed I i II wojną światową grupa Górol z Trójwsi, Wisły, Bukowca i inksich łokolic Jabłónkowa, kany podjyni się w pionierskich warunkach roboty na kopalniach, ale też jako farmerzy i aji jako kómboje przy wypasie bydła. Pozostali po nich kierchów w Sheridan i potomkowie, kierzi do dzisio nośiom nasisie górolski nazwiska.

Migrowano z Góroliji nejpryndzj do Pensylwanii. Pińnierym wyjazdów był Michał Wawrzacz (1865–1953) z Istebnego. Zwano go na dziedzinie Kolumbusym, bo łodkrył dło Górol hAmerykym i był tam porym razy. Łopowiadał po powrocie do Istebnego ło swoich rajzach statkym z Hamburga przez Wielkóm Wodym, a potym cugami i dylizansami na Dziwoki Zachód: ło wielkucnych rybach, co same wyskakiwały przez burty na statki; ło wielkij grmińńce na łoceanie, kiedy to wspólnie modlitwa uratowała ich życie; ło domach wysokich jak smreki z tysioncami łokiyń, ło złotych dolarówkach, kiere można nónić na cestach Dziwokigo Zachodu i inksich miynij abo barzj prowdziwych wiecach, kiere Kolumbus uwidziół za Wielkóm Wodóm.

W sumie w latach 1903–1930 wyjechało z Trójwsi i łokolic 1000 Górolek i Górol, czyli kole 20% populacji! Z Pensylwanii Górole przenosili się do nowych kopalni w świżyżo powstałych na podbitych indiańskich terytoriach stanach Wyoming i Wisconsin, tam też osiedlali się na stałe. W Wyoming główne ich skupisko to miasteczko Sheridan i jego łokolice – przykopalniane łosady Acme, Carneyville, Kooi, Monarch, Dutch Creek.

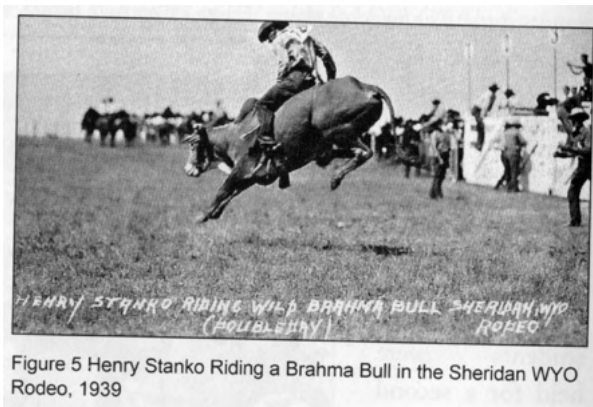
Łosadnicy dostawali łod rzóndu porymdziesiont hektarowe działki ziemi zabrane Indianóm, na kierych zakładali rancza i fermy. Do dnia dzisijysigo w Sheridan i łokolicach bywajóm liczni potomkowie porysigo pokolynio wychodźców z Beskidu Ślónskiego i fórt tam pamiyntajóm ło swoim pochodzyniu. Pamiyńć ło emigracji jest żywo, a ślónsko Górolija i aji Podhole, Orawa, Kysuce, Żiwieccizna i inksi regiony górolski utrzymujóm fórt żywe kóntakty z krewnymi za Wielkóm Wodóm.

Wynkszość górników w Sheridan była Polokami, ale w łosadach kopalnianych reprezyntowano była też wielko miyszanka inksich narodowości. Wśród nich byli górnicy amerykańscy, włoscy, madziarscy, walijscy, szkoccy, angielscy, irlandzcy, czescy, słowaccy, bułgarscy, austriaccy, niemieccy, serbscy, ślónscy, czarnogórcy, słoweńscy, japońscy, francuscy, greccy, szwedzcy, rosyjscy, chorwaccy i ich rodziny. Dzielnice w tych łosadach górniczych były podzielone ze wzglyndu na pochodzenie etniczne i nosiły przydómki, taki jak „Macaroni Flats” abo „Japtown”.

Jak wspominał nasz kamrat Piotr Majeranowski, jedním razem na kopalni, kany robili nasi Górole: "Było wielki BUM i zapadło się pół grónia i kopalniym szlak trafił. Bez roboty zostało ponad 1,5 tysionca robotników. Jesiyń, co robić? Rzónď stanowy zaopatrzył ich w karabiny i kozoł coby polowali na zwierzynta futerkowe i coby mieli co jeść. A bywali w wielkucnych barakach. (Cosi ło nich napisoł prof. KADŁUBIEC w opowieściach JEŻOWICZA) Tacik pošli za robotóm, naszli jóm dziepro kajsj nad łoceanym, kany to statki (szify) przywożały zabite wieloryby. Wyciongali ich na drzewiane biny. Tam ich ludzie szlachtowali, ciyni na wielki kónski. Tacik jeździli wołym do takigo wielkigo kynsa wieloryba, zapinali rzetozki z hokami i smyczyli po chodniczku z desek dalej, kany to ty kónski masorze ciyni na miynsi i smažili w wielkucnych kotłach. Ale tacik uciykli tamstyl, bo smród był straszny, a wsziecko wymaraszóno łod krwi.

Tako to była procno robota Pińnierów z Góraliji w Ameryce. Hej!

**Z górolskim pozdrowiynim
Andrzej Suszka z Rupiynki łod Fiedora
(Foto: autor)**

BESKYDSKÝ PRŮZKUMNÍK „OBORY“

1. 2. - 31. 3. 2024

NAVŠTIV VŠECHNA MÍSTA A VYFOT' SE
FOTKY POŠLI NA E-MAIL AKCE@JABLUNKOV.CZ
NEJPOZDĚJI DO 31. 3. 2024

OBORA
SOVINEC

OBORA
HUKVALDY

OBŮRKA
V BÍLÉ

DANČÍ
OBORA
KARVINÁ

DIVIAČÁ
OBORA
SK

LEŠNÝ PARK
NIESPODZIANEK
PL

VŠICHNI SOUTĚŽÍCÍ
DOSTANOU MEDAILI A
7 Z NICH BUDE
VYLOSOVÁNO A ODMĚNĚNO

SCÉNOGRAFIE JE VELIKÉ DOBRODRUŽSTVÍ. HLEDÁNÍ PROSTŘEDÍ, VIZUÁLNÍ PODOBY HRY MĚ BAVÍ NEJVÍC.

LUCIE ŽILÁK LABAJOVÁ

Lucie Žilák Labajová pochází z části Mostů u Jablunkova „Lísky“. Od dětství ráda malovala a to ji dovedlo z časem až ke scénografii. Vystudovala Střední Uměleckoprůmyslovou školu v Ostravě, obor Propagační výtvarnictví a Divadelní scénografii na JAMU v Brně. Scénografie se stala její profesí. Nejvíc realizací měla ve Švandově divadle v Praze, Divadle Petra Bezruče v Ostravě, Národním divadle Brno, Divadle Husa na provázku a taky v dětském divadle Polárka v Brně. Aktuálně dokončila projekt pro Městské divadlo Zlín a spolupracuje s Moravským divadlem Olomouc. Navrhovala scénografii i pro Shakespearovské slavnosti. Pracovišť ve své kariéře už přešla bezpočet a všude je úspěšná.

Kdo měl na výběr Vaší životní dráhy největší vliv?

Vystudovala jsem grafiku. Na to měla největší vliv asi babička a taky táta. Babička hodně malovala a učila mě kreslit, byl to můj největší vzor a motivátor. Na výběr scénografie měla největší vliv moje profesorka na střední škole paní Eliška Čabalová, knihařka, která nás učila grafiku. Byla skvělá, měla úplně odlišné myšlení a přístup k vyučování grafiky. Ona mi řekla, že mám prostorové vidění, ať zkusím dělat něco v tomhle směru. Vlastně mě na scénografii navedla. Do té doby jsem o scénografii skoro nevěděla, ale díky ní jsem se rozhodla pro JAMU.

Jak Vás ovlivňuje v tom, co tvoříte, zdejší kultura, příroda, řemesla?

Má to vliv spíše na mou osobnost. Mám ráda přírodu, hory, když jsem „na rovině“, jsem nervózní. Mám ráda folklór, a když pracuji na nějakém folklórním anebo historickém tématu, tak ráda čerpám inspiraci z tradic, lidového a naivního umění.

Jakou školu musí absolvovat někdo, kdo se chce stát scénografem?

Já jsem studovala Janáčkovu akademii múzických umění v Brně, obor Divadelní scénografie. Divadelní a loutkovou scénografii lze studovat také na pražské DAMU.

Mimo divadelní existuje ještě filmová scénografie.

Jaká umělecká technika Vás ve scénografii baví nejvíc?

Scénografie je mix umění a řemesel, takže kresba, malba, šití, modelování, focení. Využijete každou techniku i řemeslo. Nedokážu říct, že by mě něco bavilo nejvíc. V mém případě to není o technice, ale spíše o hledání prostoru, prostředí nebo materiálu ke konkrétnímu textu. To mě na tom baví nejvíc. Na střední škole jsem studovala grafiku, nejvíc mě asi bavil lept, linoryt a dřevoryt, a těmto technikám se ráda věnuji i teď.

Děláte jen scénu anebo i kostýmy?

Mohu dělat obojí nebo si vybrat, záleží na tématu, režisérovi, ale scénografii dělám nejčastěji. U pohádek pracuji ideálně na celé výpravě, je to vizuálně jednodušší a mohu více popustit uzdu své fantazii. Když mám na starosti scénu i kostýmy, je to náročnější na čas a nemohu se věnovat více projektům.

Jaký je postup při realizaci nějakého projektu?

Režisér mě osloví s konkrétním textem či tématem. Když to přijmu, setkáváme se nad tématem minimálně půl roku před premiérou.

Dostanu text, přečtu jej, popřemýšlím. Na první schůzce s režisérem a dramaturgem probereme naše pohledy na věc a nápady a hledáme společný klíč k inscenaci. Dramaturg je hodně důležitý, koriguje nás, aby nám lidé „rozuměli“. Vymyslím například konkrétní prostředí, ve kterém se bude příběh či téma odehrávat a to představím režisérovi. Když dělám jen scénu, konzultujeme vše ještě s výtvarníkem kostýmů, aby spolu obě složky komunikovaly. Tři měsíce před premiérou je první porada v divadle, kde už musím mít hotové návrhy a technickou dokumentaci. V případě, že divadlo s něčím „nesouhlasí“ nebo je něco z nějakých důvodů nerealizovatelné, musím to do druhé výrobní porady přepracovat a poté předat kompletní dokumentaci. Většinou souběžně s výrobní poradou je první „čtená“, kde se sejde celý tvůrčí tým: režisér, dramaturg, výtvarník, choreograf, hudební skladatel, pak obsazení herci, umělecký ředitel divadla a někteří lidé ze zázemí. Přečte se text a scénograf všem představí vizuální podobu. Během zkoušení pak jezdím hlavně dozorovat výrobu do dílen, ale zároveň i na herecké zkoušky, abych mohla aktualizovat případné změny. Následuje technická zkouška, kdy se poprvé postaví scéna a proběhne první zkouška na scéně, doladují se technické i vizuální detaily. Týden na to už jsou generální zkoušky se světly a kostýmy. Následuje poslední generální zkouška tzv. „veřejná“, atraktivní hlavně pro diváky. Premiérou pak moje práce končí.

Dělala jste scénografii k Shakespearovským slavnostem. Jak jste se k tomu dostala?

Každé město má svoje uskupení, svoji vlastní produkci, která řeší pro dané město Shakespearovské slavnosti. Já jsem dělala scénografii k Hamletovi, který produkovala Ostrava. Funguje to tak, že nejdřív produkce osloví režiséra, režisér pak scénografa, hudebního skladatele, choreografa, všechny profese. Produkce pak s hotovým představením objíždí Pražské, Brněnské a Bratislavské Shakespearovské slavnosti. Takže každé město připraví konkrétní dílo, a do dalších měst jej vyváží. Hlavní idejí, která vznikla před více než dvaceti lety, bylo hrát divadlo v létě venku v historických prostorách pražského hradu a otevřít jej tak více veřejnosti.

Dělala jste i filmovou scénografii?

Ano, pro film „Smíchov pláče, Brooklyn spí“, tam jsem dělala i architekta i kostýmy. V televizi několikrát, šlo o „Zlatý oříšek“, kde jsem chystala scénu pro přímý přenos.

Jak vypadají vaše podklady pro konkrétní hru?

U loutek je to tak, že s režisérem řešíme, co od nich potřebuje, jak mají fungovat, ať jde například o klasické marionety nebo třeba „mapety“ -mluvící maňásky na ruku a jiné typy.

S dílnami pak řeším mechanismy loutek a konzultuji možnosti výroby. Poté jim odevzdám hotový návrh 1:1, k němu vyberu nebo nakoupím materiály. V návrhu kostýmu je kromě kresby jméno postavy, jméno herce či herečky, popřípadě obraz, ve kterém v daném kostýmu vystupuje. Po nákupu a výběru látek se k jednotlivým návrhům přiřadí vzorky materiálů. Ke scéně je dokumentace v něčem složitější. Mimo vizualizace jednotlivých obrazů či makety odevzdávám technickou dokumentaci pro výrobu. K tomu je spousta další dokumentace, třeba jak se mají vyrobiť židličky, stolečky či pařez a jakou mají mít barevnost. Také odevzdávám a aktualizuji seznam rekvizit. V podstatě vše neživé, co vidíte na jevišti, projde rukama nebo schválením scénografa či výtvarníka.

Jaké materiály používáte?

Dalo by se říct, že všechny, co jsou na trhu. Pro každou inscenaci se hledají nové vhodné materiály podle jejich vlastností, ale taky, aby naplnily moji představu. Výroba a materiály pro divadlo jsou specifické tím, že musí vydržet mnoho repríz, velkou zátěž, a často mají i protipožární úpravu. Divadlo si přeje, aby byly materiály co nejméně finančně náročné, a kulisáci touží po co nejlehčích kulisách.

Musíte si přečíst celé dílo, abyste mohla vymyslet scénu či kostým?

Čtu jej tak šestkrát. Nechám na sebe působit ten text a obsah. Některé texty třeba vůbec nejsou zdramatizované, tak musím přečíst celou literární předlohu. Nejdřív přečtu celý text, pak řešíme s režisérem, jak by to mělo vypadat, co chceme divákovi sdělit, a pokud režisér dílo taky dramaturguje, zapracovává moje nápady do scénáře. Když existuje k dílu i scénář, čtu jej minimálně třikrát. Poprvé, abych věděla, o čem je, aby mě inspiroval, podruhé, abych zjistila, co konkrétně potřebuji, aby se na jevišti událo, potřetí kvůli kostýmům a rekvizitám.

Na JAMU jsme se přirozeně naučili rychlému čtení, museli jsme přečíst v podstatě všechna nejznámější dramata a znát nebo dostudovat hlavní literární díla. Díky tomu už vlastně hodně děl znám.

Musí se vše podle Vás vymyšlené dodržet?

K tomu se divadlo zavazuje ve smlouvě. Režisér občas jezdí na kontroly a dramaturg, který je zaměstnancem divadla kontroluje inscenace pravidelně. Říká se tomu dozorování. Na začátku sezóny se dělají „oprašovačky“, kdy přijede režisér a představení se po pauze znovu celé „projede“. Já se zapojím, jen když se mění obsazení a je třeba aktualizovat kostým nebo obnovit poničený. Například představení „Pankrác 45“ se hraje už sedmým rokem a některé kostýmy se znovu vyráběly už třikrát.

Byla jste někdy na stáži ve spojitosti se scénografií, a co Vám to dalo?

Byla jsem na stáži ve Varšavě ve Státní opeře u Borise Kudličky. Je to slovenský scénograf a ve Státní opeře dělá hlavního scénografa. Dalo mi to strašně moc, protože jsem viděla, co všechno jde, o čem si technologové často myslí, že nejde a že pokud není dostačující rozpočet, může se najít jiná cesta. Byla jsem tam sice krátce, ale věděla jsem přibližně, co mě čeká, protože jsem měla s Borisem konzultace na dálku. Šlo o Wágnerovu operu „Bludný Holanďan“. Přijela jsem až v nejsložitější fázi práce scénografa a taky nejintenzivnější. Byli jsme v dílnách, finišovali jsme scénu, patinovaly se lodě, aby vypadaly staré. Dodělávala se plošina, která měla unést třicet lidí, torzo lodi a dekorace tak, aby se scéna mohla odehrávat na vodě, byli tam elektrikáři, vývojáři. Byli jsme tam od rána do večera. Nebyla to vlastně stáž, ale moje soukromá iniciativa. Chtěla jsem vidět toho konkrétního člověka u práce. Boris pracoval na projektu a hlavně technickém vývoji tři roky, vysvětloval mi, jak postupoval, jak řešil nedostatečný rozpočet divadla. Do projektu zapojil spousty chytrých lidí, včetně studentů. Firmu, která vyráběla plošinu, musel oslovit několik let dopředu. Ta se pak stala hlavním sponzorem inscenace a měla svá loga na všech tiskovinách. Představení se po několika letech prodalo do zahraničí.

Jaké jsou směry ve scénografii? Vnímáte nějaký vývoj scénografie ve srovnání s minulostí, nové trendy, rozdíl oproti tomu, co jste se ve škole učili?

Scénografie se dělí na tu, která ilustruje, co je v textu napsané a tzv. dramaturgickou scénografií, která posouvá ten text jinam, dává mu nový význam a směr, zasazuje jej například do jiného prostředí, než je ve scénáři předepsán.

Já pracuji hlavně tím dramaturgickým stylem. Také každý scénograf má svůj rukopis, a pokud se o divadlo zajímáte, tak vidíte, že každý z něčeho vychází, někam se posouvá, reaguje na umělecké i společenské dění. Je velmi zajímavé sledovat v tom hlavně mladé scénografy. Je tady čerstvý vítr, je vidět, co mladá generace řeší, čím žije, že není ještě v projevu tolik svázaná „divadelním provozem“. Scénografie je užité umění a slouží výslednému celku, a divadlo vždy reaguje a zpracovává aktuální společenská a sociální témata.

Ráda šokujete diváka?

Určitě ano, „Kytice“ ve Zlíně se odehrává na pouti, v prostředí kolotočářů. Ten horor v tom prostředí ještě víc vynikne. Postavy s loutkami a dalšími komponenty stojí v řadách na špejlích. Vždy na začátku každé balady přijde některá z postav pro vzduchovku a musí sestřelit špejle postav či loutek, které v konkrétní baladě vystupují. Různě se to probarvuje a proměňuje, až vznikne ve výsledku po pauze opuštěný, rozpadající se zábavný park, tak, jak ho známe třeba z Berlína nebo Ameriky.

Chodíte se dívat na představení, pro které jste dělala scénografií?

Ano, k představení si uděláte takovou citovou vazbu, jako kdybyste namalovala obraz, a nechtěla ho prodat. Proto chodím i vícekrát, a pokud vidím, že něco nefunguje tak, jak se to nazkoušelo, jdu za konkrétním člověkem, rekvizitářem, osvětlovačem, vlásenkářkou a požaduji opravu. Když sedím v sále na premiéře, moc se nebavím. Sedím a jsem nervózní. Když je něco špatně, klidně vstanu a jdu do zákulisí v průběhu představení. Manžel se tomu vždycky směje a říká, že už se mnou na premiéru nepůjde. Mojí kamarádi se mnou naopak chodí rádi, protože v průběhu představení mohou vidět třeba herce, který s „akučkem“ na scéně něco opravuje.

Je těžké se v dnešní době v této branži prosadit?

Ted' už si na štěstí o práci nemusím žádat. Po škole to tak bylo, trvalo několik let, než jsem se scénografií mohla živit. Dělal jsem i jiné práce, v reklamní agentuře, grafiku, kresby, ilustrace. Ted' už mám okruh režisérů, se kterými jsem se potkala nejen pohledem na divadlo, ale i názorově a lidsky. Sami mi volají a nabízejí spolupráci. Do ročníku na JAMU nás brali pět, z toho tu práci děláme jen dva.

Získala jste nějaké ocenění?

Byla jsem nominována na cenu Alfréda Radoka.

Na které své dílo jste nejvíc pyšná?

Je to právě to, které dostalo nominaci: „Tichý Tarzan“ v Divadle Husa na provázku. Pak Maryša u Bezručů, ta byla zas hodně specifická.

Nad čím pracujete v současné době?

Mám čerstvě po premiéře „Kytice“ ve Zlíně a pro Moravské divadlo Olomouc dokončuji návrhy scény k dílu „Brouk v hlavě“. Ovšem mou hlavní náplní je naše malá dcera.

Ve volném čase dělám takovou svou libůstku, vědecké kresby pečetidel pro jednoho sběratele a historika. Vědecká kresba je speciální obor, který se dělá v archeologii a pro historiky, dokonce používám zastaralou techniku - tečkování. Kdysi byly jen černobílé knihy, používalo se minimum čar a stínovalo se tečkami. U toho „medituji“, poslouchám hudbu a odpočívám. Je to pro mě moment uklidnění.

Máte nějaké sny do budoucnosti?

Mým snem je navrhnout a vyrobit masopustní masky a udělat s nimi masopustní průvod. Mám také v hlavě plán na dětskou Pop-up knihu a ilustrovaný zpěvník.

Co byste chtěla vzkázat našim čtenářům?

Přeju jim hlavně zdraví. Ať jsou na sebe hodní. Ať mají rádi umění a tvoří.

Děkujeme za rozhovor a přejeme hodně dalších krásných projektů

Irena Jurgová

(foto:archív Lucie Žilák Labajová)

POHÁDKOVÁ SOBOTA

VČELÍ MEDVÍDCÍ ZPÍVAJÍ

13.1.2024 V 17:00 HOD.

JABLUNKOV, SÁL RADNICE

DIVADLO VĚŽ

DOBROVOLNÉ VSTUPNÉ

JACKi
Jablunkovské centrum
kultury a informací

DIVADLO A SPLNĚNÉ SNY

JANIKA BARTEČKOVÁ

Pochází z umělecky založené rodiny, s hudbou, zpěvem a divadlem se potkávala od dětství, nemůžeme se tedy divit, že ji jednou napadlo: Co takhle si opět zahrát divadlo? Janika Bartečková se narodila v Jablunkově a tady chodila na základní i na uměleckou školu - výtvarný obor a zpívala v souboru Malý Mionší. Od jedenácti let navštěvovala ZUŠ v Třinci, obor literárně dramatický, který v Jablunkově nebyl. Po maturitě studovala na univerzitě Palackého v Olomouci. Už při zaměstnání si splnila svůj dětský sen a následovalo studium na Lidové konzervatoři v Ostravě. Posledním vzděláváním byla speciální pedagogika na Ostravské univerzitě, rozšiřující obor. Kromě toho se již několik let věnuje preventivnímu cvičení stabilizace a mobilizace páteře a muzikorelacím. Tento rok si splnila další svůj sen a s ochotníky z Návsí nacvičila divadelní hru „Ruce vzhůru“, aneb „Když se holky nudí“. Stala se tak znovu režisérkou a hlavní oporou divadla, které vzniklo při Studiu Alfa.

Jak to všechno začalo? Ten nápad se zrodil pod vlivem nějakého impulsu?

Ano, řekla bych, že to byl impuls, myšlenka zachycená v prostoru. Splněný sen můj i jiných lidí, a to mě hřeje u srdce. Jen tak jsem vypustila do světa dotaz, zda by se lidem líbilo mít v Návsí ochotnické divadlo a čekala jsem na reakce. Ukázalo se, že většina by se ráda přišla podívat, ale jen hrstka byla těch, kteří by se chtěli o zábavu postarat. Než to všechno propuklo, měla jsem krásný vizionářský sen, který prozradil celý průběh. Viděla jsem velký úspěch, ale také komplikovanou, trnitou cestu. Přesto jsme se v polovině února začali scházet. Někteří to vzdali hned na začátku. Chtěla bych dodat, že můj záměr byl sejít se a sehrát divadlo, nikoliv zakládat něco na trvalo. Protože když už je něco na trvalo, je to obrovský závazek, který pak může ubírat radost ze samotné práce, stává se jakousi očekávanou povinností a ztrácí ducha svobody. A my jsme vlastně nevěděli, do čeho jdeme.

Je to Vaše první představení, měli jste strach, že přijde málo lidí?

Na naše první představení jsme se připravovali hodně dlouho a někdy jsme už měli obavy, že snad nikdy nebude, pořád se nám do cesty stavěly nejrůznější překážky. Osobně jsem nepřemýšlela, jestli přijde hodně nebo málo lidí, věřila jsem prostě, že přijdou. Navíc ostatní členové často mluvili o tom, kolik známých se už na ně těší a že se doptávají, kdy to konečně bude. Ale vím, že někteří z nich měli pochybnosti a zpočátku si ani nedokázali představit, že skutečně jednou vystoupí před lidmi.

Měla jste vždy vztah k divadlu a hraní, lákala Vás někdy herecká kariéra?

Určitě ano. Původně jsem se připravovala na Janáčkovu státní konzervatoř, ale pak se změnila okolnost a já se nakonec rozhodla pro úplně jiný směr. Moje vzdělání je magisterské v oboru křesťanská výchova, rozšířené o speciální pedagogiku. Divadlo mě však odjakživa přitahovalo a věnovala jsem se mu již dříve. Úplnou prvotinou byla hra o „Stvoření světa“, kterou jsem secvičila ve svých třinácti letech s mladšími žáky pro seniory z domova Alžbětinek.

K divadlu jsem se pak vrátila až jako vyučující na ZŠ v Mostech u Jablunkova, když jsem vedla dramatický kroužek pro žáky 2. stupně. Nacvičili jsme několik představení. Jezdili jsme dokonce do Ostravy na přehlídky Dětské divadelní tvorby „Arénka“. Tento rok mě překvapil jeden z mých žáků, když se ocitnul už jako dospělý muž v našem ochotnickém divadle. Naše setkání bylo neplánované a přišlo v pravou chvíli. Není od věci, že jsme se potkali právě na besedě „Intuitivní vidění a vědění“, které pořádalo Studium Alfa.

Divadlo jste nejen organizovala a režírovala, ale taky si zahrála. Pomáhá Vám Vaše profese při učení se textu?

Nevím, jestli s tím souvisí jen učitelská profese, myslím si, že i kdybych byla sekretářka nebo ošetřovala pacienty, bylo by to stejné. Člověk buď má k něčemu předpoklady, nebo je nemá. Ale je fakt, že učitel potřebuje mít skvělou paměť. Mně osobně se rozhodně učí líp kratší monology. Věty, které jsou součástí rozhovoru s ostatními, mi dělají tu a tam potíže. Je rozdíl mluvit sám, anebo být zapojen do konverzace s více lidmi, tam si totiž musíte pamatovat nejen svůj text, ale i ostatní. Vtipné na tom je, že často víte, co má říkat kolega, ale vlastní text si nemůžete vybavit. Kromě toho, že jsem hrála, bylo potřeba celou skupinu režírovat. Bylo to víc náročné.

Je větší zájem o hraní u mužů anebo u žen?

Muži si buď nevěří, nebo se vymlouvají, anebo mají komplikované směny a zaměstnání jim to neumožňuje. Takže převažují ženy.

Kde probíhaly zkoušky?

Bohužel nemáme nikde pevné zázemí s jevištěm, jak mívali ochotníci před čtyřiceti lety v hospodě „U Kosa“. To by se pak možná dalo uvažovat i o spolku. My jsme měli první schůzky v obecní knihovně a pak už ve Studiu Alfa. S jarem jsme vyšli ven a zkoušeli v areálu za kostelem, pak také v areálu za školou. Vyšla nám vstříc Matice Slezská v Návsí a zkoušeli jsme i na Vojanu, hlavně v soboty, ale zde zase nebylo jeviště. Hlavní útočiště jsme měli nakonec v restauraci na Harcově, jenže zde byly volné jen středy a čtvrtky, což nám celou situaci znovu zkomplikovalo. Naplánovat den, kdy se můžeme sejít všichni, zabralo občas víc času než samotná zkouška.

Odkud jste čerpali, jak jste vybírali hru?

Nějaké tipy a knihy nám dala paní knihovnice v Návsí. Nejmladší účastnice našly pak něco na internetu, a oslovilo to nás všechny. Líbil se nám scénář, který nás hned pobavil. Vůbec jsme nepřemýšleli o tom, že na to nemáme dost herců.

Takže v tomhle směru to byla další výzva?

Ano. Současně se zkoušením začalo oslovování a shánění dalších ochotníků. Nakonec se to povedlo, ale před premiérou nám někteří herci začali ztrácet zdraví. Jedna z hereček onemocněla natolik, že se muselo narychlo shánět náhradu. Naštěstí nám přišla pomoc shůry, s nadsázkou se dá říct: „zjevil se anděl“. Nadaná dáma z Návsí, která ráda veršuje a skládá, se během pouhých 5 dnů naučila svou roli tak, že by nikdo nepoznal, že k nám přišla teprve před týdnem.

Máte svou nápovědu, kulisáka, osvětlovače?

Máme jednoho z herců (mého manžela), který přišel na pomoc v momentě, kdy už viděl, že to snad nikdy nedáme dohromady. Dělá všechno, co je potřeba a ostatní mu pomáhají. Kulisy vznikaly průběžně podle našich potřeb a pohybu na scéně. Návrh dveří a cedule „Naše banka“ si vzal na starost akademický malíř pan Martin Krkošek z dílny „Uutěrky“, který nám navrhnul také plakáty k představení.

Kdo vymýšlí kostýmy?

Všichni. Když jsme už měli scénář, začali jsme si rozdělovat a různě přehazovat role. Každý se pak mohl vyjádřit ke své postavě, jak jí vnímá. Kým vlastně je, jaký je, jak se asi obléká, co má rád, proč se s kým kamarádí atd. Kostým si tak vytvořil každý sám podle svého cítění.

Jak se povedla premiéra?

Premiéra a první repríza (jen o dva dny později) byly v PZKO. Podle ohlasů publika bylo představení úspěšné, dokonce jsme sklídili potlesk i ve stoje. Pak se ještě hrálo na Harcově a v Mostech u Jablunkova. Tady v Jablunkově nás čeká vystoupení v lednu. Máme z toho všichni radost.

Máte nějaké vtipné momenty z prvního vystoupení?

Vtipné je vždy to, co se splete, avšak herci se za tu dobu naučili docela hezky improvizovat, takže divák skoro na nic nepřišel. Ještě vtipnější je situace, když se stane něco, s čím nikdo nepočítá, a pobaví to nejen herce, ale i diváka.

Například, když jsme hráli na Harcově, ke konci představení spadnul paravan, o který „Žofka“ zavádila kufrem. V zákulisí nás taky všechny pobavilo, když nám Pavlína řekla, že potřebovala náповědu a slyšela jen: „Teď máš mluvit ty.“

Budete příští rok zkoušet novou hru?

Myslím, že ta parta báječných lidí se už na něco nového docela těší. A určitě si zaslouží, aby mohli pokračovat. Záleží však na tom, kdo si vezme na starost celou organizaci. Pro mě a celou rodinu to byl velice náročný rok, ve kterém jsme se museli přizpůsobovat divadlu a ochotníkům, takže teď rozhodně nic neslibuji.

Co je Studium Alfa?

To by bylo na delší odpověď, ale zkusím to zkrátit. Alfa jako první písmeno řecké abecedy, symbolizuje začátek. Každý den něco začíná. Pro mě to byl začátek s podnikáním, které jsem doposud neznala. Pro jiné to může být začátek cesty k sobě samému, u nás například skrze relaxaci, prevenci a regeneraci. Za Alfu všeho považuji nácvik správného dýchání, vhodných pohybových vzorců a umění vypnout. Alfa je také frekvence, hladina klidu a „usebrání“. Myslím si, že v dnešní době víc než dřív tolik potřebná pro nás pro všechny. Proto taky vzniklo Studium Alfa. A proč Studium a ne Studio? Když se totiž řekne studio, první asociací, která mě napadne, je televizní Studio Kamarád, pak mě napadne nehtové nebo kosmetické studio, ale nic z mého záměru. Záměr totiž nebyl natáčet filmy ani dělat někomu hezké nehty, ale naučit ho, jak lépe pečovat o sebe sama zevnitř. Někdy také formou besed s odborníky zprostředkovat širší veřejnosti více informací o zdraví. Zatímco studio je spíše zařízení, studium je učení se něčemu, získávání poznatků, a to byl můj hlavní cíl. Se Studiumem Alfa se totiž opravdu učíme, a to: jak správně držet tělo, správně chodit, správně dýchat, učíme se pochválit sami sebe, mít se rádi, učíme se odpočívat. No a vlastně v posledním roce, kdy se začalo hrát ochotnické divadlo, pracujeme také víc s pamětí, když se učíme nazpaměť scénář. Jsem tady pro všechny od nejmenších po největší, kdo se chtějí něčemu naučit. Od zdravých zad přes odpočinek až k rétorice a divadlu.

Věnujete se i jiné umělecké činnosti?

Umělecké činnosti přímo ne, ale spolu s manželem děláme muzikorelaxace. Pokud bych měla více času, ráda bych využila svých zkušeností s pedagogikou Franze Ketta, která je celistvá, na smysl zaměřená, rozvíjející vztahy, vhodná v každém věku.

Pracuje s příběhy, také využívá společný tanec a písně. Vytváří prostor, aby všichni mohli sebe samé odkrývat, poznávat, potvrzovat a prožívat ve své jedinečnosti. Díky ní se lidem může stát společné přebývání s druhými a setkávání se s nimi smysluplnou příležitostí navzájem se uznávat, oceňovat a naplňovat svůj život.

Co ráda děláte ve svém volném čase?

Pořád něco poslouchám, miluji staré české písně, klasický pop a skoro pořád si prozpěvuji. Taky ráda čtu, studuji a píšu. Snažím se podporovat ohrožená zvířata, dlouhodobě se zapojuji do boje proti klecovému chovu zvířat, o kterém lidé skoro nevědí. Mou zálibou je taky pečení domácího chleba ze žitného kvásku a čiroku. Vařím a jím jednoduše a jen když není zbytí. Také cvičím a ráda se dosyta vyspím.

Můžou se další zájemci přidat k vašemu ochotnickému souboru?

Na to se nedá jen tak lehce odpovědět. Jedna věc je mít zájem o divadlo a chtít si to vyzkoušet, druhá pak mít nějaké předpoklady pro přednes a pohyb na jevišti a skutečnou ochotu vyjít vstříc ostatním. Rozhodně by však byla velká škoda, kdyby se nezeptali.

Ochotnické divadlo to je hlavně parta nadšenců, jste i parta přátel?

Věřím, že teď už i to druhé.

Děkujeme za rozhovor a přejeme další úspěšná představení

Irena Jurgová

(foto: archív Janika Bartečková)

OCHOTNÍCI Z NÁVSÍ VÁS ZVOU NA DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ

RUCE VZHŮRU!

... ANEB KDYŽ SE HOLKY NUDÍ

KDY: 21.1.2024 V 17:00 HOD.

KDE: JABLUNKOV, SÁL RADNICE

OBSAZENÍ:

RENÁTA: PAVLÍNA BYRTUSOVÁ | ADÉLA: RENÁTA CHÝLKOVÁ | KLAUDIE: SABINA BĚLA ŠANTAVÁ | SABINA: JANIKA BARTEČKOVÁ | ALFRÉD: VÁCLAV KAPSIA
| ŘEDITEL: PEPA KLUZ | LÍDA: LENKA MARTYNKOVÁ | HANKA: ZITA EL. BARTEČKOVÁ, ALTERNACE: MONIKA BIEŘSKÁ | ŽOFIE: JARMILA ŠOTKOVSKÁ
| CECÍLIE: HALINA KAJZAROVÁ | MONIKA: STEVI BARTEČKOVÁ, ALTERNACE ZITA EL. BARTEČKOVÁ | UKLÍZEČ: PAVEL BARTEČKA* | ANTONÍN OSTRÝ - PO-
LICISTA: VOJTĚCH WITOSZ | HLAS KOMISAŘE ZEMANA: *P. B. | REŽIE: JANIKA BARTEČKOVÁ

VSTUPNÉ DOBOROVOLNÉ !

DĚKUJEME ZA PODPORU: OÚ NÁVSÍ, STUDIU ALFA, RESTAURACI HARCŮV, MŠ - VOJANU, PANÍ KNIHOVNICI A PZKO V NÁVSÍ, UUTĚRKÁM

AUTORSKÉ ČTENÍ MIRIAM BLAHOVÁ

JACKi, Mariánské náměstí 1
18.1.2024 v 16:30 hod.

PŘÍBĚH
SLUNEČNICE

motto

PŘÍBĚH
AKVAMARÍNU

motto

JACKi
Jablunkovské centrum
kultury a informací

PAMIĘTNIK RUDOLFA BIBRO

więźnia obozów
NKWD w Kozielsku i Głazowcu

MARTYROLOGIA CIESZYŃIAKÓW
W ZWIĄZKU SOWIECKIM W LATACH 1939-1942

PREZENTACE KNIHY PREZENTACJA KSIĄŻKI

GDZIE: JABLONKÓW, BIBLIOTEKA
KIEDY: 25. 1. 2024 godz. 16:00

STANISŁAW GAWLIK

KDE: JABLUNKOV, KNIHOVNA
KDY: 25.1. 2024 V 16:00 HOD.

STANISLAW GAWLIK

JACKi
Jablunkovské centrum
kultury a informací

Základní
umělecká škola
Jablunkov

PF 2023

Milí přátelé školy, přejeme vám radostné Vánoce a do nového roku hodně štěstí a úspěchů! Ať každý okamžik přinese spokojenost a splnění vašich přání.

Kolektiv ZUŠ Jablunkov

V úterý 12. 12. 2023 jsme v kostele Božího Těla v Jablunkově s našimi žáky připravili Vánoční koncert „S koledou kolem světa“ spojený s výstavou. V předvánočním čase jsme posluchače provázeli různými kontinenty, diváci měli možnost slyšet vánoční písně z různých koutů světa a vizuální vjem z těchto míst připravili naši výtvarníci. Pokud jste koncert nestihli, máte možnost si jej poslechnout na youtube kanálu ZUŠ Jablunkov a výstavu můžete navštívit v čase vánočním přímo v kostele. Děkuji Vám všem za krásný kulturní zážitek.

Vedení ZUŠ Jablunkov

KALENDÁRIUM AKCÍ

Jablunkov a okolí

LEDEN

2024

6. 1. 2024 v 14:00 hod.

TŘIKRÁLOVÝ PONOR

Hrádek, Hrádek Belko, Pořádá: Ponořiči

6. 1. 2024 v 17:00 hod.

45.PŘEHLÍDKA LIDOVÝCH KAPEL A FOLKLORNÍCH SOUBORŮ

Mosty u Jablunkova, PZKO „Kasowý“, Pořádá: MS PZKO

11. 1. – 16. 2. 2024

BESKYDY ŠTĚTCEM I OBJEKTIVEM

Mosty u Jablunkova, Dřevěnka na Fojtství, Pořádá: GOTIC

12. 1. 2024 v 19:00 hod.

HASIČSKÝ PLES

Jablunkov, sál radnice, Pořádá: SDH Jablunkov

12. 1. 2024 v 15:30 hod.

KALIGRAFIE - OPAKOVÁNÍ KURZU

Nýdek Dřevíonka, Pořádá: Dřevíonka Nýdek

13. 1. 2024 v 17:00 hod.

POHÁDKOVÁ SOBOTA – VČELÍ MEDVÍDCI ZPÍVAJÍ

Jablunkov, sál radnice, Pořádá: JACKi

15. 1. 2024 v 17:00 hod.

VERNISÁŽ VÝSTAVY MARIE HROMÁDKOVÉ

Jablunkov, budova JACKi, Pořádá: JACKi

18. 1. 2024 v 16:30 hod.

AUTORSKÉ ČTENÍ MIRIAM BLÁHOVÉ

Jablunkov, JACKi, Pořádá: JACKi

21. 1. 2024 v 17:00 hod.

„RUCE VZHŮRU“ OCHOTNICKÉ DIVADLO NÁVSÍ

Jablunkov, sál radnice, Pořádá: JACKi

25. 1. 2024 v 16:00 hod.

PREZENTACE KNIHY „BIBER“ P. S. GAWLIK

Jablunkov, knihovna, Pořádá: JACKi

25. 1. 2024 v 18:00 hod.

TREBUNIE - TUTKI

Mosty u Jablunkova, PZKO „Kasowý“, Pořádá: GOTIC

26. 1. 2024 v 15:30 hod.

HEKLOWANI - KRAJKOVÉ HÁČKOVÁNÍ

Nýdek, Dřevíonka, Pořádá: Dřevíonka Nýdek

27. 1. 2024 v 19:00 hod.

BAL – STAROŽYTNY RZYM

Bocanovice, „U Maryny“, Pořádá: MK PZKO Boconowice

1. 2. – 31. 3. 2024

BESKYDSKÝ PRŮZKUMNÍK

Pořádá: JACKi

JACKi ZPRAVODAJ - periodický tisk územního samosprávného celku, města Jablunkov. Adresa vydavatele: Jablunkovské centrum kultury a informací, p.o., Mariánské náměstí 1, 739 91 Jablunkov, IČ 47999764. Vychází měsíčně pod ev. č. MK ČR E 23799 v nákladu 2100 ks. Místo vydání JACKi Jablunkov. Odpovědná osoba: Mgr. Gabriela Niedoba, ředitelka JACKi. Příjem inzerce e-mail: jacki@jablunkov.cz, tel.: 558 358 013; redakce si vyhrazuje právo na krácení a úpravu textů. Tisk: KLEINWÄCHTER holding, s.r.o., Čajkovského 1511, 738 02 Frýdek-Místek.